

ROZHOVOR S VEDOUČÍM RODINNÉHO CENTRA V OLOMOUCI JOSEFEM ZÁBOJEM

V TOMTO ROCE SI PŘIPOMÍNÁME 20. VÝROČÍ MEZINÁRODNÍHO ROKU RODINY, KTERÝ V ROCE 1994 VYHLÁSILA OSN. TEHDY SE K NĚMU PŘIPOJILA TAKÉ KATOLICKÁ CÍRKEV. TOTO VÝROČÍ INSPIROVALO SVATÉHO OTCE K VYHLÁŠENÍ CELOSVĚTOVÉHO ROKU RODINY, BĚHEM NĚHOŽ MÁ BÝT V CÍRKVI KLADE ZVLÁŠTNÍ DŮRAZ NA RODINNÝ ŽIVOT A JEHO PODPORU. TAKÉ V CESTÁCH KATECHEZE CHCEME SVŮJ POHLED SOOUSTŘEDIT TÍMTO SMĚREM. SOUČASNĚ TÍM TAKÉ REAGUJEME NA VÝZVU KATECHETICKÉ SUBKOMISE KOMISE PRO KATOLICKOU VÝCHOVU ČBK, JEŽ VYBÍZÍ K UŽší SPOLUPRÁCI TY, KTERÍ SE VĚNUJÍ RODINNÉ PASTORACI A KATECHEZI.

TOTO TÉMA BYCHOM VÁM CHTĚLI PŘIBLIŽIT PROSTŘEDNICTVÍM ROZHOVORŮ SE ZÁSTUPCI NĚKTERÝCH RODINNÝCH CENTER. CÍLEM MÁ BÝT JAK PŘEDSTAVENÍ TĚCHTO CENTER A JEJICH ČINNOSTI, TAK TAKÉ SPOLEČNÉ ZAMYŠLENÍ NAD TÉMATEM „RODINA“. JAKO PRVNÍ JSME OSLOVILI CENTRUM PRO RODINNÝ ŽIVOT ARCIBISKUPSTVÍ OLOMOUCKÉHO, ROZHOVOR NÁM OCHOTNĚ POSKYTL JEHO VEDOUČÍ MGR. JOSEF ZÁBOJ.

Na začátek bych se Vás ráda zeptala, jak byste charakterizoval vaše centrum.

Podpora rodinného života, vzdělávání manželů a rodičů, rodinná katecheze, ochrana života, příprava snoubenců na svátost manželství – to jsou slova, která nejlépe charakterizují Centrum pro rodinný život v Olomouci.

Naše centrum bylo založeno již v roce 1990 a v současné době v něm pracuje šestičlenný tým. Tato malá „rodina“ se snaží o dobro rodin v olomoucké arcidiecézi. Mezi naše úkoly patří: rozvíjet víru v rodinách, přinášet podněty pro pastorační rodin, napomáhat jejich soudržnosti, vytvářet programy pro všechny členy rodin od mládeže až po seniory.

Každý z našeho týmu se zabývá určitou oblastí práce pro rodiny:

Jako vedoucím centra připravuji programy pro rodiny, koordinuji děkanátní centra pro rodinu včetně vzdělávání jejich pracovníků.

Bc. Marcela Řezníčková vede programy pro neúplné rodiny, realizuje odborné poradenství.

Alena Večeřová je zodpovědná za programy pro mládež, dále organizuje kurzy přirozeného plánování rodičovství a vzdělávací kurzy pro ženy.

Mgr. Lucie Cmarová pořádá kurzy přípravy na manželství a programy pro seniory, zajišťuje administrativu časopisu Rodinný život.

Mgr. Peter Markovič se stará o propagaci centra (webové stránky, plakátky, informační e-maily) a připravuje programy pro muže a otce.

Mgr. Martina Orságová vede účetnictví a administrativu.

Nejvýznamnějším projektem centra posledních let je vznik a rozvoj jednotlivých **děkanátních center** pro rodinu v rámci arcidiecéze, která díky otci arcibiskupovi a děkanům působí už ve všech jedenadvaceti děkanátech naší arcidiecéze.

Vaše rodinné centrum se zvláště věnuje pastoračnímu manželství. Můžete nám vysvětlit proč?

Rodinné společenství má svůj základ ve společenství manželů. Toto společenství pak ovlivňuje celkovou atmosféru společenství rodiny, tvoří zázemí pro život a formaci osobnosti dítěte. Proto můžeme říct, že život manželů a kvalita tohoto života jsou klíčové pro život celé rodiny. V dnešním světě je však mnoho tlaků, které působí proti budování takového společenství, a současně v životě člověka přicházejí chvíle obtíží či slabosti.

Jakou odpověď a pomoc můžete manželům nabídnout?

Především je třeba si uvědomit, a to jak na naší straně, tak na straně manželů, že první pomocí je jim vždy Trojjediný Bůh. Otec je ten, k němuž se vždy mohou a mají utíkat se svými radostmi i starostmi, přesně jako to dělávají děti. Duch svatý skrze svátost manželství dává křesťanským manželům dar nového společenství, společenství lásky. A konečně Kristus, který je zdrojem milosti, jim vychází vstříc, zůstává s nimi a posiluje je na této společné cestě.

Co se týká konkrétních aktivit našeho centra podporujících manželský život, rozdělil bych je do dvou oblastí: Tou první je rovina lidská, protože jak se říká, „nadpřirozené předpokládá přirozené“. Z tohoto důvodu jsme se rozhodli také v naší arcidiecézi podpořit aktivitu **manželských večerů**. Cílem tohoto kurzu je pomoci všem manželským párům posílit a prohloubit jejich partnerský vztah. Manželské večery tvoří osm setkání, která dávají manželům výbornou příležitost strávit čas společně jako pár a přitom se zabývat důležitými otázkami jejich manželství. Struktura večerů je následující: večere při svíčkách u stolku pro dva, promluva a rozhovor v páru. Skupinová diskuse není součástí kurzu a soukromí párů je plně respektováno. Nabídku kurzů a další informace je možné najít na webu www.manzelskevecery.cz.

Naším úkolem je také podporovat u manželů život z víry. K tomu slouží především jednodenní duchovní obnovy pro manžele a víkendové **duchovní obnovy** pro rodiny s dětmi, které pořádáme již téměř deset let na poutním místě Svatý Hostýn. Těchto obnov se účastní celé rodiny s dětmi od kojeneckého věku až do puberty. Při promluvách kněze pro rodiče zajišťují program pro děti pečovatelé z řad mládeže.

Máte také nějakou nabídku pro společenství manželů ve farnostech?

Ano, snažíme se podporovat i tato společenství. Každoročně pro ně připravujeme metodický materiál. Jedná se o zpracované návrhy témat pro setkání těchto společenství. V letošním roce jim nabízíme texty s názvem „Rok s papežem Františkem“. Obsahem těchto skript jsou texty z promluv Svatého otce, otázky pro rozhovory ve společenství, v manželských dvojicích i pro osobní zamyšlení a nechybí ani podněty k modlitbě vlastními slovy nebo nabídka společné modlitby pro celé společenství. Texty jsou volně ke stažení na webových stránkách Centra pro rodinný život www.rodinnyzivot.cz. Současně se snažíme podporovat rovněž společenství seniorů ve farnostech. I pro ně každoročně připravujeme nová skripta. Tento materiál je možné si objednat na našem centru. Také pro seniory pořádáme duchovní obnovy nebo např. letní pobyty pro prarodiče s vnoučaty.

Součástí pastorační rodiny je také příprava na manželství. Patří i tato oblast do činnosti vašeho centra?

Ano, i touto oblastí pastorační se naše centrum částečně zabývá. Příprava na manželství má tři fáze. První fáze je tzv. vzdálenější a začíná již v dětství. Jde o výchovu k hodnotám, prožívání vztahů a život ve společenství. V rámci této přípravy pořádáme ve spolupráci s centrem pro mládež **Školu partnerství**. Jedná se o kurz, který se věnuje problematice mezilidských vztahů, především vztahům mezi mužem a ženou. Je určen mladým ve věku od 16 let.

Druhou fází je příprava bližší. Má probíhat prostřednictvím katechezí ve farních společenstvích, jež mají pomoci objevit hodnotu svátostného manželství. Tato příprava, stejně jako příprava bezprostřední (fáze třetí), která má směřovat k hlubšímu poznání tajemství Krista a církve i poznání významu milosti a závazku křesťanského manželství, je v kompetenci faráře. Naše centrum tuto druhou fázi přípravy doplňuje kurzem **Příprava snoubenců na manželství**, který se zabývá především tématy, jako je komunikace mezi partnery, řešení problémů ve vztazích, důležitost odpuštění i společně prožívaného času, přirozené rozdíly mezi mužem a ženou, sexualita a rodičovství, podstata svátostného manželství a manželský slib.

Co nabízíte rodině jako takové?

Jednou z forem, jak se snažíme podporovat rodinu, je časopis **Rodinný život**. Toto periodikum je zaměřeno na rodinu a rodinný život ve všech jeho pestrých podobách a projevech, radostech i starostech všedních i svátečních dnů. Orientuje se na problematiku výchovy dětí, vztahy mezi manželi, na duchovní život rodiny, život v neúplné rodině, seniorský věk apod. Časopis přináší informace o různých akcích a prarodinných aktivitách. Vychází pětkrát ročně.

Dále pořádáme každý měsíc pouť pro rodiny, která nese název **Malá pouť za velké věci**. Jedná se o pěší pouť za víru v rodinách od katedrály sv. Václava v Olomouci na poutní místo Svatý Kopeček u Olomouce.

Také jsme zavedli tzv. **modlitební SMS službu**. Při naší práci máme možnost naslouchat mnoha životním příběhům, které lidé prožívají. Jen krátký okamžik mnohdy změní naše životy a my se ocitáme v situacích, které jsou pro člověka těžkým křížem. Je mnoho toho, co leží člověku na srdci a s čím potřebuje pomoci. Vědomí, že na mě v modlitbě myslí někdo, komu na mně záleží, je posilující. Pokud mohu někoho požádat, aby se mnou v modlitbě nesl kříž, je vždy zdrojem radosti. Prostřednictvím této modlitební SMS služby dáváme všem zájemcům možnost zasílat své osobní prosby. Každý čtvrtek je pak na všechny tyto úmysly sloužena mše svatá. Prosby je možno posílat SMS zprávou na tel. číslo 731 731 800. Další možností je zaslání prosby na e-mailovou adresu rodina@arcibol.cz (tyto prosby nejsou nikde zveřejňovány).

Máte nějakou konkrétní nabídku také pro rodiče?

Speciálně rodičům nabízíme **Kurz efektivního rodičovství**, který je zaměřen na vzdělávání rodičů v problematice výchovy dětí. Dále je zde také možnost využít **Manželské a rodinné poradenství**. Další konkrétní nabídky ať už pro rodiče nebo celé rodiny pak také zprostředkovávají jednotlivá děkanátní centra.

V posledních letech hodně slyšíme o krizi otcovství, což může být i pro dnešní křesťanskou rodinu vážným problémem. Zabývá se vaše centrum nějak i touto situací?

Souhlasím s vámi, že tento problém je dnes velmi palčivý. Vždyť otec má být v rodině tím, kdo především napomáhá vytváření identity svých dětí, a je v této funkci jen stěží nahraditelný. On má být pevnou oporou jak malému dítěti, i tak dospívajícímu teenagerovi.

Proto se věnujeme i pastorační mužů-otců, pro které pravidelně organizujeme jednodenní postní duchovní obnovy. Na programu jsou přednášky, adorace, mše svatá a nechybí ani čas pro sdílení a práci ve skupinkách.

Dále pak nabízíme otcům příležitost strávit společně se svými dětmi určitý čas, ve kterém se jim mohou plně věnovat, prožít spolu něco pěkného, a to všechno v příjemné a motivující atmosféře dobrého společenství. Každý rok na konci června mají tatínoci možnost projít společně s dětmi poutní cestu z Velehradu na Svatý Hostýn. Společné putování doprovází kněz. (Zkušenosti potvrzují, že za tři dny ujdou tuto trasu – cca 60 km – i šestileté děti.)

foto: archiv rodinného centra

Kromě toho také pořádáme víkend plný dobrodružství pro táty s dětmi. Náplní víkendu je spousta her a aktivit uvnitř i venku, např. slaňování nebo adrenalinový sestup do nedávno objevených jeskyní. Nechybí zde ani pouť na nedělní mši svatou nebo společné modlitby.

Má závěrečná otázka se týká právě probíhajícího Roku rodiny. Chystá se nějaká událost, která by přispěla k jeho plnějšímu prožití a tím i k povzbuzení jednotlivých rodin?

Rok rodiny vyvrcholí poutěmi rodin v sobotu 30. srpna 2014, na které bych všechny čtenáře rád pozval. Poutníci budou očekávání jak v krásném prostředí kláštera ve Žďáru nad Sázavou, kde se bude konat národní pouť za rodinu, tak na nejoblíbenějším moravském poutním místě Svatém Hostýně, kde bude paralelně probíhat pouť rodin pro olomouckou arcidiecézi. Věřím, že na obou těchto místech najdeme promodlená prostředí, duchovní obohacení spojené s příjemnou atmosférou a řadou zážitků zvláště pro děti... Tak na viděnou!

Připravila Martina Orlovská